SKAO Maatregelenlijst 2022													
Thema	**Subthema**	**Ambitie-niveau**	**Maatregel**	**Opmerkingen**	**Status**	**Besparings-potentieel scope 1 (in ton CO2) in 2021**	**Besparings-potentieel scope 2 (in ton CO2) in 2021**	**Besparings-potentieel scope 1 (in ton CO2) in 2022**	**Besparings-potentieel scope 2 (in ton CO2) in 2022**	**Besparings-potentieel scope 1 (in ton CO2) in 2023**	**Besparings-potentieel scope 2 (in ton CO2) in 2023**	**Planning**	**Verantwoordelijke**
Aanbesteden	n.v.t.												
Advies	n.v.t.												
Afval	n.v.t.												
Bedrijfshallen	n.v.t.												
Bedrijfsprocessen	n.v.t.												
Bouwplaats	n.v.t.												
Groenonderhoud	n.v.t.												
ICT-dienstverlening	n.v.t.												
Kantoren													
	Verbeteren Energielabel kantoren	A = gemiddeld D of E B = gemiddeld C of B C = minstens A	Het gemiddeld Energielabel van kantoren is X	Rotterdam = A Enter = A Helmond = A Amsterdam = B Alle panden zijn huurpanden. In Amsterdam is geen kantoorpersoneel aanwezig. Daar gaan we verder niets aan doen.	Geïmplementeerd								
	Actief energiemanagement kantoren	A = Minimaal 50% B = Minimaal 50% C = minimaal 90-100%	Bij minimaal X% van de kantoren doet de organisatie aan actief energiemanagement, ondersteund door een gebouwbeheersysteem. [B] inclusief terugkoppeling van het energieverbruik naar de gebruikers van het gebouw (bijvoorbeeld een paneel in de hal).	We hebben al moeite om alle meterstanden per half jaar en jaar uit te vragen, dus dit is op dit moment niet uitvoerbaar.	Onuitvoerbaar								
	Optimalisatie klimaatinstallaties	A = B = C = leeg	A = Bij alle kantoren die de afgelopen 5 jaar in gebruik zijn genomen is de klimaatinstallatie geoptimaliseerd door een professioneel installatiebedrijf. B = Bij minimaal 75% van alle kantoren wordt de klimaatinstallatie tenminste elke 5 jaar geoptimaliseerd door een professioneel installatiebedrijf	In Rotterdam wordt er 2x per jaar onderhoud gepleegd. Rotterdam vertegenwoordigt zeker 75% van het kantooroppervlak.	Geïmplementeerd								
	Inkoop groene stroom en/of GVO	A = >75% B = >98% C = leeg	X van de gebruikte elektriciteit is groene stroom of vergroend met Nederlandse GVOs	We zitten op 96% groene stroom. Door minder stroomverbruik is er een kans dat we 98% in 2021 wel halen. Niveau B toelichting: geldt alleen voor Helmond en A'dam; verbruik totaal = 6.738 kWh --> max. 3,75 ton te besparen; dit gaat in 2021 niet worden gerealiseerd	Geïmplementeerd								
	Opwekking hernieuwbare elektriciteit (eigendom)	A = 5-25% B = minstens 25% C = minstens 50%	Het elektriciteitsgebruik wordt voor X gedekt door eigen opwekking van hernieuwbare elektriciteit (Via eigen investering of lease)	Onderzoek is uitgevoerd. In Enter wordt tenminste 10% opgewekt met de aanwezige zonnepanelen. Voor de overige vestigingen is het op dit moment niet rendabel.	On hold								
	Gebruik duurzame warmte en/of warmtekoudeopslag (WKO)	A = 10-50% B = 50-80% C = >80%	Voor X van het totaal energieverbruik voor verwarming en koeling van kantoren in de organisatie wordt duurzame warmte toegepast voor ruimteverwarming.	In Rotterdam is een warmtepomp aanwezig welke kan voorzien in duurzame warmte voor ruimteverwarming. Het gasverbruik in Rotterdam ligt in dezelfde orde grootte als in Rhoon, terwijl het pand in Rotterdam groter is. Inschatting is sprake is van zeker 10%.	A is geïmplementeerd								
	Erkende maatregelen energiebesparing voor kantoren	A =	Alle relevante Erkende Maatregelen Energiebesparing kantoren zijn doorgevoerd, voor zover in die lijst aangegeven op natuurlijke momenten doorgevoerd.	Maatregelen in 2019 doorgevoerd in het nieuwe pand in Rotterdam	Geïmplementeerd								
	Groene cloud voor virtualisatie ICT-omgeving	A = leeg B = C =	B = Het bedrijf heeft bij de keuze voor cloudopslag en de cloud-provider aantoonbaar rekening gehouden met CO2-reductie. C = Het bedrijf heeft haar cloud-data bij een clouddienst die een aantoonbaar groen beleid voert	We maken gebruik van een cloudoplossing bij onze ERP software (AFAS Profit) en planningssoftware (Cloudplan); Volgens documenten op de Afas site maken zij al sinds 2010 gebruik van groene stroom. Wij hebben er bij onze keuze geen rekening mee gehouden. Mogelijk dat we dat voor nieuwe cloudoplossingen kunnen meenemen.	On hold								
	Inkopen efficiente hardware	A = B = C = leeg	A = Het bedrijf heeft bij aankoop van computers, laptops, monitors, voedingen, UPS, servers, reproductieapparatuur en printers aantoonbaar gekozen voor producten met het Energy Star label. B = Het bedrijf neemt, waar mogelijk, hardware af van leveranciers die bij de 1/3 meest duurzame leveranciers horen volgens Rankabrand, de GreenPeace Guide of een vergelijkbare systematiek.	Hier hebben we nog niets mee gedaan, maar we zouden hier in de toekomst rekening mee kunnen houden in de selectiecriteria. We maken wel gebruik van refurbished hardware.	On hold								
	Verwarming met groen gas	A = leeg B = Minstens 1 kantoor C = >50% van het gebruiksoppervlak	X wordt verwarmd met groen gas met NTA 8080 of ISCC certificaat.	Dit zou via de verhuurder moeten gaan.	On hold								

SKAO Maatregelenlijst 2022													
Thema	**Subthema**	**Ambitie-niveau**	**Maatregel**	**Opmerkingen**	**Status**	**Besparings-potentieel scope 1 (in ton CO2) in 2021**	**Besparings-potentieel scope 2 (in ton CO2) in 2021**	**Besparings-potentieel scope 1 (in ton CO2) in 2022**	**Besparings-potentieel scope 2 (in ton CO2) in 2022**	**Besparings-potentieel scope 1 (in ton CO2) in 2023**	**Besparings-potentieel scope 2 (in ton CO2) in 2023**	**Planning**	**Verantwoordelijke**
	Afspraken energieprestatie bij huur	A = B = C =	**A = Bij het afsluiten of wijzigen van huurcontracten voor kantoorruimte is verbetering van de energieprestatie van het gebouw onderdeel van de onderhandelingen.** B = Bij alle nieuwe huurcontracten worden afspraken gemaakt over de verbetering van de energieprestatie van het gebouw, bijvoorbeeld een bonus/malusafspraak ten opzichte van de vooraf afgesproken gebouwgebonden verwarmings- en koelenergie. C = Bij alle nieuwe huurcontracten wordt een huurprijs inclusief energie inclusief gekwantificeerde besparingsdoelstellingen bedongen, bijvoorbeeld in een GreenLease-overeenkomst.	Voor Rotterdam is dit gebeurd en in Enter ook. Ambitieniveau B zien wij op korte termijn niet geïmplementeerd.	Geïmplementeerd								
	Benchmarking en optimalisatie energieverbruik	A = B = C =	A = Van minimaal 75% van de kantoren wordt de hoofdmeterdata geregistreerd en jaarlijks gebenchmarkt met gelijksoortige panden (via Milieubarometer, e-nolis of vergelijkbaar). B = Bij minimaal 75% van de kantoren worden naast de hoofdmeter ook submeters toegepast en analysesoftware gebruikt om verbeteringsmogelijkheden op het spoor te komen. C = Bij minimaal 75% van de kantoren past de organisatie software toe die automatisch verbeteringen in de installaties opspoort en toepast.	Benchmarken gebeurt niet, de registratie wel, maar voor Rotterdam doen we het nog met een schatting voor gas. Het lijkt ons voor nu dus niet zinvol om te benchmarken	On hold								
	Gasloze kantoren	C =	Minimaal 10% van alle kantoren is gasloos (gemeten naar gebruiksoppervlak)										
	Beschikbaar maken laadpalen elektrische voertuigen	A = 1 per 20 **B = 1 per 10** C = 1 per 10	Minimaal X laadpaal per Y parkeerplaatsen. [C]: + actieve rol bij optimaliseren energiehuishouding kantoor/elektriciteitsnetwerk	Er zijn 8 laadpunten voor 3 elektrische auto's; C achten we niet realistisch.	Geïmplementeerd								
	Locatiekeuze bij openbaar vervoer	A = 10% B = 25% **C = 50%**	Tenminste X gebouwoppervlak is gelegen nabij openbaar vervoer (max 500 meter)	Op alle locaties is OV binnen 500m beschikbaar	Geïmplementeerd								
Logisiek en transport													
	Gebruik efficientere diesel	A = 20 -50% B = > 50% C = > 75%	X van gebruikte brandstof is speciale diesel die aantoonbaar tenminste 3% brandstofbesparing oplevert t.o.v. gebruik van normale diesel.	Aan de pomp is dit geen rendabele maatregel. We hebben niet de mogelijkheden om een eigen tank te plaatsen.	On hold								
	Stimuleren zuinig rijden door Het Nieuwe Rijden	A = >75% B = >90% C = leeg	X van de chauffeurs is op cursus "het nieuwe rijden" geweest en krijgt elke 5 jaar opfriscursus.	Voor vrachtwagenchauffeurs is dit ingebakken in de code 95. Code 95 moet voor 75% van de chauffeurs worden herhaald in 2022	Geïmplementeerd								
	Aanschaf zuinigere vrachtwagens	A = 5% B = 15% C = 30%	Bij aanschaf of lease nieuwe vrachtwagens wordt gekozen voor vrachtwagens met een brandstofverbruik dat minimaal X lager ligt dan de standaard in de markt	Hiermee is rekening gehouden bij de aanschaf van sondeerequipement in 2018 en 2019. De praktijk leert dat ambitieniveau B en C geen rendabele optie is op dit moment.	Geïmplementeerd								
	Stimuleren zuinig rijden door monitoring	A = B = C =	A = Monitoring brandstofgebruik en 3-maandelijkse terugkoppeling naar bestuurders B = Toepassing brandstofmanagementsysteem met black-box registratiesysteem van rijgedrag en directe terugkoppeling aan chauffeur C = Toepassing black box systeem met directe terugkoppeling en feedback vanuit organisatie (Toolbox meeting oid)	We hebben al wel de monitoring, maar nog niet de terugkoppeling. We hebben ooit wel een onderlinge competitie willen starten, maar in de praktijk bleek dat te veel afhankelijk is van belading en meer korte of juist lange afstanden. We zullen nog beijken of we een doelstelling per bestuurder kunnen opstellen.	In behandeling	0		0		0		Gedurende 2022 in communicatie	RM
	Verwarming vrachtwagen: standkachel i.p.v.. koelwater van de motor	A = leeg B = <75% C = >75%	Standkachel i.p.v. koelwater van de motor toepast bij X% van de vrachtwagens	De meeste sondeerwagens hebben een standkachel Niveau C gaat spelen bij vervanging van vrachtwagens, dit zal op korte termijn niet gebeuren.	Geïmplementeerd								
	Koeling vrachtwagen	A = leeg B = leeg C =	C = Toepassing standairco op vrachtwagens. Minimaal 1 systeem in gebruik	5 sondeerwagens hebben een aparte airco	Geïmplementeerd								
	Controle bandenspanning vrachtauto''s	A = B = leeg C = leeg	3 maandelijkse controle bandenspanning bij alle vrachtauto's	A = jaarlijks wordt de bandenspanning gecontroleerd bij de keuring. B = We hebben niet de juiste tools om dit op eigen locatie te doen.	Geïmplementeerd								
	Afweging rijden/varen	A = leeg B = C = leeg	B = Indien mogelijk en zinvol krijgt varen de voorkeur boven rijden. Deze afweging is procedureel vastgelegd.	N.v.t.	N.v.t.								
	Toepassing hybride vrachtwagenss	A = leeg B = leeg C =	C = Minimaal 1 hybride vrachtwagen in gebruik	Dat is nu nog niet geïmplemeteerd, maar binnen de branche is hier nu wel een voorbeeld van beschikbaar.	On hold								
	Tegengaan stationair draaien vrachtwagens	A = B = C =	A = Bedrijf maakt afspraken met chauffeurs over het tegengaan van stationair draaien en kan dit aantonen B = Start-stopsysteem toegepast bij <25% van de vrachtwagens C = Start-stopsysteem toegepast bij >25% van de vrachtwagens	Dit komt periodiek terug bij de werkplekinspecties en in het communicatiebericht. Niveau B gaat spelen bij vervanging van vrachtwagens	Geïmplementeerd	0,3		0,3		0,3			
	Zero CO2-emissie vrachtwagen	A = leeg B = C =	B = 1% van vrachtwagens bestaat uit zero CO2-emissie vrachtwagens C = 5% van vrachtwagens bestaat uit zero CO2-emissie vrachtwagens	Voor nu niet rendabel	On hold								
	Gebruik van hernieuwbare brandstof als vervanging van fossiele brandstof	A = leeg B = 10-20% C = >20%	X% van de brandstof die getankt wordt is aantoonbaar hernieuwbare brandstof	Op dit moment niet uitvoerbaar	Onuitvoerbaar								

SKAO Maatregelenlijst 2022													
Thema	**Subthema**	**Ambitie-niveau**	**Maatregel**	**Opmerkingen**	**Status**	**Besparings-potentieel scope 1 (in ton CO2) in 2021**	**Besparings-potentieel scope 2 (in ton CO2) in 2021**	**Besparings-potentieel scope 1 (in ton CO2) in 2022**	**Besparings-potentieel scope 2 (in ton CO2) in 2022**	**Besparings-potentieel scope 1 (in ton CO2) in 2023**	**Besparings-potentieel scope 2 (in ton CO2) in 2023**	**Planning**	**Verantwoordelijke**
	Gebruik energiezuinige banden	A = leeg B = B of beter C = A of beter	Bij aanschaf van nieuwe banden worden alleen banden aangeschaft met energielabel X	Bij de vrachtwagens is hier geen sprake van, bij de leasemaatschappij voor bedrijfsauto's wilde men hier niets mee doen. Voor vrachtwagens zullen we ons verdiepen in de mogelijkheden.	On hold	0		0		0			
	Lean and Green Logistics	A = B = C =	A = Bedrijf heeft Lean & Green Award B = Bedrijf heeft 1 Lean & Green Star C = Bedrijf heeft 2 of 3 Lean & Green Stars	De mogelijkheden om deel te nemen zijn onderzocht. Besloten is dit niet te doen. Nog 20% reductie reduceren gaat niet lukken	Onuitvoerbaar								
	Rijden op aardgas (LNG of CNG)	A = Leeg B = 1% C = 5%	X% van vrachtwagens (in eigendom of lease) bestaat uit vrachtwagens die rijden op aardgas	Onuitvoerbaar	Onuitvoerbaar								
Materiaalgeruik	n.v.t.												
Materieel													
	Het nieuwe stallen	A = leeg B = C = leeg	B = Bedrijf maakt afspraken met collega-bedrijven over het bij elkaar stallen van materieel om transportkilometers met materieel te beperken	Dit gebeurt al wel eens, maar dan niet via collega-bedrijven, dit is incidenteel.	On hold	0,5		0,5		0,5		Gedurende 2022	
	Mobiel werktuig of tractor op biogas	A = leeg B = leeg C =	C = Minimaal 1 werktuig dat volledig draait op biogas, lokaal geproduceerd	N.v.t.	N.v.t.								
	Zero CO2-emissieaggregaat	A = leeg B = leeg C =	C = Bedrijf zet tenminste 1 zero CO2 aggregaat in	N.v.t.	N.v.t.								
	Toepassing zero CO2-emissie mobiele werktuigen	A = leeg B = minimaal 1 C = meerdere	Het bedrijf kan aantonen dat het X werktuig(en) in gebruik heeft dat gebaseerd is op zero CO2-emissie technologie.	N.v.t.	N.v.t.								
	Brandstof: toepassing mobiele werktuigen op basis van een hybride systeem/technologie	A = minimaal 1 B = meerdere C = leeg	Het bedrijf kan aantonen dat het X mobiele werktuig(en) in gebruik heeft die gebaseerd zijn op hybride technologie, waarbij het bedrijf kan aantonen dat deze machines minder CO2-emissies uitstoten dan een gelijksoortige conventionele machine.	Op dit moment is hybride equipement voor onze core business (sonderen) nog niet of nog niet rendabel beschikbaar. De verwachting is dat dit de komende jaren wel gaat komen.	On hold								
	Toepassing hybride aggregaat	A = leeg B = tenminste 1 C = tenminste 20%	X van de aggregaten die het bedrijf inzet zijn hybride.	N.v.t.	N.v.t.								
	Toepassing aggregaat op hernieuwbare energie	A = leeg B = leeg C =	C = Bedrijf heeft tenminste 1 aggregaat dat voor tenminste 50% draait op hernieuwbare brandstof of zonnecellen	N.v.t.	N.v.t.								
	Zero emissie heftrucks	A = X=100%, Y = 25% B = X =100%, Y = 50% C = X = 100%, Y = 100%	Gebruik binnen: X% van de heftrucks zijn zero CO2-emissie. Gebruik buiten: Y% van de heftrucks zijn zero CO2-emissie.	We beschikken over een elektrische heftruck (voor binnen/buiten)	Geïmplementeerd								
	Gebruik van hernieuwbare brandstof als vervanging van fossiele brandstof	A = leeg B = 10-20% C = > 20%	X% van de brandstof die getankt wordt is aantoonbaar hernieuwbare brandstof	Onuitvoerbaar	Onuitvoerbaar								
	Monitoring individuele mobiele werktuigen op brandstofgebruik en aantal draaiuren	A = 25-75% B = >75% C = >90%	Monitoring van brandstofverbruik voor X% van het aantal mobiele werktuigen met online uitlezen en analyseren vlootgegevens	We monitoren dit	Geïmplementeerd								
	Elektrificeren handgereedschap	A = B = C = leeg	A = Waar mogelijk maakt bedrijf gebruik van elektrisch handgereedschap in plaats van handgereedschap op brandstof B = Aantoonbaar beleid vervanging / invoering elektrisch handgereedschap in plaats van handgereedschap op brandstof	N.v.t.	N.v.t.								
	Onderhoud materieel conform fabrieksopgave	A = >25% B = >75% C =	A/B = Het bedrijf kan aantonen dat tenminste X% van het materieel wordt onderhouden conform fabrieksopgave en onderhoudsprogramma C = Het bedrijf kan aantonen dat tenminste 75% van het materieel wordt onderhouden conform fabrieksopgave en onderhoudsprogramma; en slaagt erin de instelling van materieel met hoog energiegebruik zodanig te optimaliseren zodat deze minder energie verbruiken voor dezelfde werkzaamheden.	De sondeerwagens en boormachines worden ten minste jaarlijks door leverancier onderhouden (leverancier bouwt het materieel zelf).	Geïmplementeerd								
	Controle juiste bandenspanning	A = 25-75% B = >75% C = alle voertuigen	Maandelijkse controle bandenspanning bij X% van het aantal machines (kranen, graafmachines, e.d.)	Sondeer- en booroperators dienen maandelijks een deze controle op de wagen uit te voeren. Het is opgenomen bij de werkplekinspectie	Geïmplementeerd	0,2		0,2		0,2		Via werkplekinspecties	Uitvoerders werkplekinspecties
	Systeem van voorverwarming van de motor ter voorkoming van een koude start	A = < 10% B = <25% C = > 25%	Systeem/technische voorziening toegepast bij X% van het aantal machines (kranen, graafmachines e.d.)	N.v.t.	N.v.t.								
	Start-stopsysteem op mobiele werktuigen	A = <25% B = 25-75% C = >75%	Start-stop systeem toegepast bij > 75% van het aantal mobiele werktuigen (kranen, graafmachines e.d.)	N.v.t.	N.v.t.								
	Aanschaf zuinigere machines	A = >50% B = >75% C = >90%	Het bedrijf kan aantonen dat ze in X% van de machineaankopen in de afgelopen 2 jaar bij de keuze tussen gelijksoortige machines de voorkeur geeft aan de machine met het laagste brandstof- en/of energieverbruik	Bij het laatst aangeschafte equipement (2019, 2 sondeerrupsen) is gekozen voor de meest zuinige motor. Bij nog aan te schaffen equipement gaan we hier rekening mee houden	Geïmplementeerd	0,2		0,2		0,2		Indien van toepassing	
	Cursus het nieuwe draaien	A = X=<25%, Y = <25% B = X=Y=25-75% C = X=Y=>75%	Het bedrijf kan aantonen dat X% van de machinisten en/of Y% van voormannen en planners een erkende training Het Nieuwe Draaien heeft gevolgd.	N.v.t.	N.v.t.								
Onderaannemers en leveranciers													

SKAO Maatregelenlijst 2022													
Thema	**Subthema**	**Ambitie-niveau**	**Maatregel**	**Opmerkingen**	**Status**	**Besparings-potentieel scope 1 (in ton CO2) in 2021**	**Besparings-potentieel scope 2 (in ton CO2) in 2021**	**Besparings-potentieel scope 1 (in ton CO2) in 2022**	**Besparings-potentieel scope 2 (in ton CO2) in 2022**	**Besparings-potentieel scope 1 (in ton CO2) in 2023**	**Besparings-potentieel scope 2 (in ton CO2) in 2023**	**Planning**	**Verantwoordelijke**
	Selectie onderaannemers en/of leveranciers op reisafstand	A = B = C = leeg	A = Reisafstand weegt mee in selectieprocedure voor onderaannemers en/of leveranciers. B = Bedrijf stelt expliciete eisen t.a.v. reisafstand van onderaannemers en/of leveranciers.	We nemen dit zeker mee in de afwegingen, maar is nog geen hard criterium. Niveau B is voor nu nog te ambitieus.	Geïmplementeerd	0		0		0			
	Het nieuwe draaien	A = B = 25-75% C = > 75%	A = Bedrijf stelt expliciete eisen aan onderaannemers t.a.v. Het Nieuwe Draaien. B/C = Het bedrijf kan aantonen dat X% van de machinisten en/of X% van voormannen en planners van onderaannemers een erkende training Het Nieuwe Draaien heeft gevolgd.	N.v.t.	N.v.t.								
Organisatie Algemeen													
	Hanteren interne CO2-prijs of energieprijs voor energie-gerelateerde investeringen	A = leeg B = leeg C =	Bedrijf hanteert bij investeringsbeslissingen een interne CO2-prijs, hoger dan de ETS prijs; een energieprijs die hoger ligt dan de marktprijs.	Dit doen wij nog niet en zien we op korte termijn ook niet gebeuren.	On hold								
	Selectie onderaannemers en/of leveranciers op CO2 bewust certificaat	A = B = C = leeg	A = Bezit CO2-bewust certificaat van onderaannemers en/of leveranciers weegt mee in selectieprocedure voor onderaannemers en/of leveranciers B = Bedrijf eist CO2-bewust certificaat bij haar belangrijkste onderaannemers en/of leveranciers (bijvoorbeeld haar A-leveranciers).	We stellen momenteel wel een brief op richting onderaannemers/leveranciers om ook uit te vragen wat zij met CO2-reductie doen. Echter het hebben van een certificaat is nog geen vereiste.	On hold	0	0	0	0	0	0		
	Uitvoeren energiebesparingsmaatregelen	A = <5 jaar B = <10 jaar C = <15 jaar	A = Bedrijf voert structureel alle energiebesparingsmaatregelen (scope 1 en 2) uit met een TVT van minder dan X.	A is geïmplementeerd met het doorlopen van de EML, voor zover wij dit als huurders kunnen uitvoeren.	Geïmplementeerd								
	CO2-bewustzijn bij medewerkers	A = 20-50% B = >50% C = >	A/B = CO2-reductie krijgt aantoonbaar aandacht in inwerktraject bij X% van nieuwe adviseurs en projectleiders C = CO2-reductie krijgt aantoonbaar aandacht bij functioneringsgesprekken van minstens 20% van adviseurs en projectleiders	Dit staat op het introductieschema voor nieuwe medewerkers. Ambitieniveau C zien wij niet geïmplementeerd, omdat CO2 prestaties al regelmatig terugkomen in overleggen	Geïmplementeerd	0,2	0,05	0,2	0,05	0,2	0,05	Gedurende 2022	Mentoren bij inwerken
	Eigen productie groene waterstof	C =	Productie van groene waterstof in eigen bedrijf of via deelname in pilotproject of samenwerkingsverband tbv eigen gebruik of verkoop derden		Onuitvoerbaar								
	Sturen op gelijktijdigheid van elektriciteitsvraag en aanbod	C =	Organisatie heeft (pilot-)project om vraag en aanbod van duurzaam opgewekte elektriciteit op elkaar af te stemmen		Onuitvoerbaar								
	Opwekking hernieuwbare elektriciteit (via PPA)	A = 25% B = 50% C = 100%	Minstens X van het elektriciteitsgebruik wordt gedekt door opwekking van hernieuwbare elektriciteit via een PPA contract		Onuitvoerbaar								
	Opwekking duurzame energie tbv derden	A = leeg	B = Ter beschikking stellen van daken of areaal voor opwekking van duurzame energie onder verantwoordelijkheid van een derde partij C = Levering van een hoeveelheid zelf opgewekte of geproduceerde duurzame energie aan derden waardoor bij deze derden CO2 emissies worden vermeden met een substantiële omvang (tenminste 10% van de footprint (Scope 1 en 2) van de gecertificeerde organisatie		Onuitvoerbaar								
	Levering van materialen of gassen aan derden	C =	Levering van materialen of gassen aan derden waardoor bij deze derden CO2-emissies worden vermeden.		N.v.t.								
Personenmobiliteit													
	Gebruik van hernieuwbare brandstof als vervanging van fossiele brandstof	A = leeg B = 10 - 2-% C = >20%	X van de brandstof die getankt wordt is aantoonbaar hernieuwbare brandstof	De elektrische auto's in het wagenpark "tanken" voor verreweg het grootste deel groene stroom dat m.b.v. windenergie is opgewekt. Het percentage van het totale brandstofverbruik is echter kleiner dan 10%	On hold								
	Stimuleren treingebruik voor lange afstanden	A = < 500 km B = < 700 km C = leeg	De organisatie verplicht het gebruik van de trein voor afstanden X; indien reistijd deur tot deur met de trein <150% van de reistijd vliegreis is	N.v.t.	N.v.t.								
	Nieuwe medewerkers	A = leeg B = C = leeg	Nieuwe medewerkers krijgen de eerste 3 maanden standaard gratis OV-gebruik aangeboden	Dit doen we niet. Medewerkers krijgen sowieso reiskostenvergoeding en geven i.h.a. de voorkeur aan vrijheid in keuze van vervoer	N.v.t.								
	Parkeerbleeid	A = leeg B = complete cel hiernaast C = alleen 2e aandachtsstreepje	B = De organisatie biedt alleen (gratis) parkeerruimte aan medewerkers die - verder dan 10 km van het werk wonen en niet met OV kunnen komen : - uit hoofde van hun functie en auto ter beschikking moeten hebben	Dit doen we niet. We denken dat dit zelfs negatief kan uitwerken bij (nieuwe) medewerkers	N.v.t.								
	Nationale Benchmark Mobiliteit	A = B = gem. score van 6 C = gem. score van 8	A = Het bedrijf voert elke 2 jaar de Nationale Benchmark Mobiliteit uit B = Het bedrijf heeft een gemiddelde score van X op de Nationale Benchmark Mobiliteit	Dit doen we (nog) niet	On hold								
	Snelheidsbegrenzers op busjes	A = nieuwe B = nieuwe en bestaande	Het bedrijf zet snelheidsbegrenzers in op X busjes, ook die waarvoor dat niet reeds verplicht is	Dit doen we niet. Wel wordt in de communicatieberichten aandacht besteed aan zuiniger rijden, waaronder het beperken van de snelheid	N.v.t.								
	Beschikbaar stellen fiets, e-bike of e-scooter	A = B =	A = Wanneer zinvol stelt het bedrijf fietsen, e-bike of e-scooters beschikbaar op project- of kantoorlocatie voor korte ritten B = Het bedrijf biedt een regeling voor de vergoeding van aankoop van een fiets of e-bike voor alle werknemers	N.v.t.	N.v.t.								

SKAO Maatregelenlijst 2022													
Thema	**Subthema**	**Ambitie-niveau**	**Maatregel**	**Opmerkingen**	**Status**	**Besparings-potentieel scope 1 (in ton CO2) in 2021**	**Besparings-potentieel scope 2 (in ton CO2) in 2021**	**Besparings-potentieel scope 1 (in ton CO2) in 2022**	**Besparings-potentieel scope 2 (in ton CO2) in 2022**	**Besparings-potentieel scope 1 (in ton CO2) in 2023**	**Besparings-potentieel scope 2 (in ton CO2) in 2023**	**Planning**	**Verantwoordelijke**
	Aanschaf/lease bedrijfsbusjes o.b.v. CO2 emissiemeting uit de praktijk	A= <200gr/km B= <180gr/km C = <160gr/km	Gemiddeld over een jaar ligt de CO2-uitstoot van nieuwe bedrijfsbusjes (Aanschaf of lease volgens in de praktijk gemeten gegevens) lager dan X	Dit doen we (nog) niet. Bij vervanging kunnen we dit nader bekijken In 2021 worden er geen bedrijfsbusjes vervangen.	In behandeling	0		0		0		31-12-2022	SL
	Aanschaf/lease personenauto's o.b.v. CO2 emissiemeting uit de praktijk	A = <160gr/km B = <140gr/km C = <120gr/km	Gemiddeld over een jaar ligt de CO2-uitstoot van nieuwe personenauto's (Aanschaf of lease volgens in de praktijk gemeten gegevens) lager dan X	Dit doen we (nog) niet. Bij vervanging kunnen we dit nader bekijken; bij het nog op te stellen nieuwe autoreglement zullen we dit inventariseren. In 2021 hoeven we maar 1 lease-auto te vervangen, we verwachten hier nog niet veel te kunnen besparen.	In behandeling	0		0		0		31-12-2022	SL
	Beleid t.a.v. aanschaf/lease nieuwe personenauto	A - <110g/km B = <110g/km C = <95g/km	Gemiddelde uitstoot wagenpark lager dan X	Daar sturen we nog niet op, maar we inventariseren dit bij het opstellen van het nieuwe auto-reglement	In behandeling	0		0		0		31-12-2022	NM
	Gebruik energiezuinige banden	A = B =	A = Bij aanschaf van nieuwe banden worden alleen banden aangeschaft met het label A op het onderdeel brandstofverbruik van het Europees bandenlabel B = Alle banden die binnen het bedrijf gebruikt worden hebben het label A op het onderdeel brandstofverbruik van het Europees bandenlabel	Nagevraagd bij de leasemaatschappij. Vooralsnog doet men daar niets mee.	On hold								
	Beleid t.a.v. aanschaf/lease nieuwe personenauto	A = Basis B = Significant C =	A/B = Organisatie koopt/leaset alleen voertuigen die voldoen aan de MVI criteria voor dienstauto's, niveau X C = Organisatie past alleen zeer zuinige voertuigen toe met een gemiddelde uitstoot van 50 g/km hanteren. In iedere klasse zijn deze voertuigen beschikbaar, maar het aanbod is nog beperkt	Dit doe we op dit moment niet en gaan we waarschijnlijk ook niet doen	N.v.t.								
	Faciliteiten voor thuiswerken en teleconferencing	A = 10% B = 20% C = 40%	Gemiddeld aantal vervoersbewegingen (woon-werkverkeer, zakelijke reizen) per medewerker met kantoorfunctie is aantoonbaar met X% gereduceerd tov pre-corona tijd	Van het personeel dat redelijkerwijs thuis kan werken, heeft vanwege corona vanaf maart 2020 ruim meer dan 10% 1 of meerdere dagen per week vanaf thuis gewerkt. De verwachting is dat dit ook na corona het geval zal zijn. Teleconferencing via GotoMeeting, MS Teams en Zoom is inmiddels algemeen goed geworden	Geïmplementeerd	2		1		1			
	Zero CO2-emissie voertuigen	A = 5% B = 10% C= 15%	X% van wagenpark (personen- en bedrijfswagens in eigendom of lease) is zero CO2-emissie	4 van de 36 auto's zijn volledig elektrisch. Niveau C zullen we op termijn vanzelf halen.	Geïmplementeerd	1		1		1			
	Wedstrijd personenmobiliteit	A =	Bedrijf laat het personeel deelnemen aan jaarlijkse wedstrijden om zuinig rijden te bevorderen	Dit doe we (nog) niet. Er is eerder gedacht aan een competitie tussen bestuurder met hetzelfde type auto. Een "zuiver" vergelijk bleek daarbij moeilijk. Een mogelijkheid is het opstellen van een individueel verbruiksdoel o.b.v. kengetallen uit de praktijk (b.v. via Travelcard) en dan zien wie het het best heeft gedaan. Dit zal nader worden bekeken.	In behandeling	0		0		0			
	Stimuleren carpoolen	A = B = C =	A = Het bedrijf stimuleert actief carpoolen tussen werknemers en kan dit aantonen B = Bedrijf stelt deelauto's beschikbaar voor gezamenlijk vervoer naar kantoor- of projectlocatie C = Alle deelauto's rijden op hernieuwbare brandstoffen, aardgas of zijn zero CO2-emissie	Dit wordt gemeld in de periodieke communicatieberichten	Geïmplementeerd								
	Controle juiste bandenspanning leaseauto's	A = >50% B = >50% C = >90%	A = Jaarlijkse controle bandenspanning bij meer dan 50% van de leaseauto's B/C = Driemaandelijkse controle bandenspanning bij meer dan X% van de lease-auto's (toevoeging C: of organisatie plaatst bandenpomp of organiseert 3-maandelijks een 'band op spanning' actie op alle locaties	Chauffeurs worden hier regelmatig op geattendeerd. Tijdens de werkplek inspecties is dit een controle. Per jaar vindt dit 3x automatisch plaats (tenminste 1x onderhoud, wissel zomerbanden, wissel winterbanden). In Rotterdam is een compressor aangeschaft om de metingen zelf te verrichten	Geïmplementeerd								
	Terugdringen autogebruik	A = B = C =	A = Mobiliteitskaart beschikbaar stellen voor personeel met een leaseauto, gericht op het beperken van het aantal kilometers B = Invoering van een persoonlijk mobiliteitsbudget voor al het personeel met een leaseauto gericht op het terugdringen van het aantal leaseauto's en/of het beperken van het aantal autokilometers C = Invoering van een persoonlijk mobiliteitsbudget voor al het personeel gericht op het terugdringen van het aantal autokilometers	Dit doen we nog niet. In het nieuw op te stellen autoreglement zal ook de mogelijkheid van een mobiliteitsbudget worden bekeken.	In behandeling	0		0		0			
	Stimuleren zuinig rijden: monitorng	A = B = C =	A = Monitoring brandstofgebruik en 3-maandelijkse terugkoppeling naar bestuurders. B = Black box systeem met directe terugkoppeling naar bestuurders C = Black-boxsysteem in combinatie met een financiële prikkel om zuinig rijgedrag te belonen	Monitoring vindt plaats, maar terugkoppeling nog niet. Dat is ook teveel administratief werk om in te regelen. We beschouwen dit als onuitvoerbaar.	Onuitvoerbaar								

SKAO Maatregelenlijst 2022													
Thema	**Subthema**	**Ambitie-niveau**	**Maatregel**	**Opmerkingen**	**Status**	**Besparings-potentieel scope 1 (in ton CO2) in 2021**	**Besparings-potentieel scope 2 (in ton CO2) in 2021**	**Besparings-potentieel scope 1 (in ton CO2) in 2022**	**Besparings-potentieel scope 2 (in ton CO2) in 2022**	**Besparings-potentieel scope 1 (in ton CO2) in 2023**	**Besparings-potentieel scope 2 (in ton CO2) in 2023**	**Planning**	**Verantwoordelijke**
	Stimulering zuinig rijden: het nieuwe rijden	A = B = C =	A = Toolbox zuinig rijden ter beschikking stellen aan alle bestuurders B = Elke chauffeur van een busje heeft (online of praktijk) cursus Het Nieuwe Rijden gevolgd C = Minstens 90% van de chauffeurs (auto & busje) heeft (online of praktijk) cursus het Nieuwe Rijden gevolgd en krijgt elke 5 jaar opfriscursus.	A = is onderdeel van de halfjaarlijkse communicatie over CO2 We onderzoeken de mogelijkheden voor implementatie van ambitieniveau B.	Geïmplementeerd								
	Beleid aanschaf/lease nieuwe busjes	A = lager dan 200gr /km B = lager dan 180gr/km C = lager dan 160gr/km	A = Gemiddeld over een jaar ligt de CO2-uitstoot van nieuwe bedrijfsbusjes (aanschaf of lease volgens opgave fabrikant) X	Dit doen we (nog) niet. Bij vervanging kunnen we dit nader bekijken. In 2022 geen vervanging van bedrijfsbusjes op de planning.	In behandeling	0		0		0			
Waterbouw	n.v.t.												
Waterbouw schepen	n.v.t.												
					Totaal besparingspotentieel in ton CO2	4,4	0,05	3,4	0,05	3,4	0,05	11,35	
					Ton CO2 in 2020 (ref jaar)	519,35	10,62	519,35	10,62	519,35	10,62	1589,91	
					Besparing in %	0,85%	0,47%	0,65%	0,47%	0,65%	0,47%	0,71%	